

PHHYKY / Ympäristöterveyskeskus
Lahden kaupungin ympäristöterveys

OHJE

19.3.2018

ELINTARVIKKEITA KÄSITTELEVÄN TYÖNTEKIJÄN TERVEYDENTILAN SELVITYS

Keneltä terveydentilan selvitys vaaditaan

Työntekijän, joka käsittelee elintarvikehuoneistossa pakkaamattomia kuumentamattomina tarjottavia elintarvikkeita, tulee esittää ennen palvelussuhteen alkua työnantajalle luotettava selvitys siitä, ettei tällä ole salmonellatartuntaa. Selvitys tulee myös esittää aina, kun työssäolon aikana on perusteltu syy epäillä, että työntekijä voi olla salmonellabakteerin kantaja (kuumeinen ripuli tai esim. perheenjäseneltä todettu salmonellatartunta). Selvitys vaaditaan myös harjoittelijoilta ja muilta vastaavilta henkilöiltä, jotka toimivat työpaikalla ilman palvelussuhdetta vähintään kuukauden.

Todistus terveydentilan selvityksestä

Terveydentilan selvityksellä ennen palvelussuhteen alkua tarkoitetaan työterveyshuollon tai terveyskeskuksen lääkärin tai hoitajan tekemää haastattelua, johon liitetään salmonellatutkimus harkinnan mukaan. Haastattelun yhteydessä työntekijälle korostetaan elintarviketyön hyviä hygieniakäytäntöjä, kuten että oireisena ei olla töissä ja työnantajalle ilmoitetaan elintarvikkeiden välityksellä mahdollisesti tarttuvasta taudista. Myös hyvän käsihygienian merkitystä työssä korostetaan ja siihen koulutetaan. Todistus terveydentilan selvityksestä on vapaamuotoinen.

Salmonellan laboratoriotutkimus tehdään haastattelun perusteella siinä tapauksessa, jos työntekijä ilmoittaa sairastavansa parhaillaan tai hänellä on edeltävän kuukauden aikana ollut kuumeinen ripulitauti. Laboratoriotutkimusta ei enää pyydetä oireettomilta työntekijöiltä ulkomaanmatkan jälkeen.

Elintarvikealan työnantajan velvollisuudet

Työntekijöiden terveydentilan selvitykset järjestää työnantaja osana työterveyshuoltoa. Työnantajan on vaadittava työntekijää esittämään terveydentilan selvitys ennen palvelussuhteen alkua. Elintarvikehuoneiston omavalvontasuunnitelmassa tulee olla henkilökunnan terveydentilan seurantaohjelma ja siihen liittyvä kirjanpito tulee olla terveydensuojeluviranomaisen tarkastettavissa.

Henkilöt, joiden tiedetään tai epäillään kantavan elintarvikkeiden välityksellä tarttuvaa tautia, eivät saa käsitellä elintarvikkeita työssään. Jos työntekijällä todetaan salmonellatartuntaan viittaavia oireita, tulee hänet pidättää riskityöstä. Ensisijaisesti hänelle järjestetään muita työtehtäviä, joissa tartuntariski vältetään.

Terveydentilan selvityksen hankkiminen

Työntekijän tulee olla yhteydessä ensisijaisesti työterveyshuoltoon tai sen puuttuessa oman asuinkunnan terveyskeskukseen todistuksen hankkimista varten (yhteystiedot kääntöpuolella).

Päijät-Hämeen alueen terveysasemien yhteystiedot:

Asikkala: Asikkalan terveysasema, Terveystie 1, 17200 Vääksy.
Ajanvaraus ja puhelinneuvonta p. 03 880 2802.

Hartola: Hartolan terveysasema, Visantie 24, 19600 Hartola.
Neuvonta ja ajanvaraus vastaanotoille p. (03) 819 4302.

Heinola: Heinolan kaupungin terveyskeskus, Torikatu 13, 18100 Heinola.
Ajanvaraus p. 03-849 4388, voi ottaa yhteyttä ja jättää soittopyynnön tartuntatautihoitajalle ma-to klo 10-15 ja pe 10-14.

Hollola: Hämeenkosken terveysasema, Koivukuja 5, 16800 Hämeenkoski. Ajanvaraus ja puhelinneuvonta p. 03 880 2600.

Salpakankaan terveysasema, Terveystie 4, 15870 Hollola: Ajanvarauksen ja puhelinneuvonnan omahoitajien yhteystiedot löytyvät katuosoitteiden mukaan jaoteltuna:
<https://www.phhyky.fi/fi/terveyspalvelut/terveysasemat/hollola/>
Vesikansan terveysasema, Palotie 15, 17110 Kalliola. Ajanvaraus ja puhelinneuvonta p. 03 880 2788.

Kärkölä: Järvelän terveysasema, Opintie 1, 16600 Järvelä.
Ajanvaraus ja puhelinneuvonta p. 03 880 2522.

Lahti: Terveysneuvo, lähiklinikat (keskusta, eteläinen, itäinen) p. 03 4108 9420.
Terveysneuvo, pääterveysasema p. 03 4108 9425.
Nastolan terveysasema, Pekkalantie 12 - 14, 15560 Nastola. Neuvonta ja ajanvaraus vastaanotoille p. 03 819 4194.

Myrskylä: Myrskylän terveysasema, Oikotie 2, 07600 Myrskylä.
Neuvonta ja ajanvaraus vastaanotoille p. (03) 819 4260.

Orimattila: Orimattilan terveysasema, Terveystie 1, 16300 Orimattila.
Ajanvaraus p. (03) 819 4260.

Padasjoki: Padasjoen terveysasema, Kellosalmentie 24, 17500 Padasjoki.
Ajanvaraus ja puhelinneuvonta p. 03 880 2930.

Pukkila: Pukkilan terveysasema, Onnintie 3, 07560 Pukkila.
Neuvonta ja ajanvaraus vastaanotoille p. (03) 819 4260.

Sysmä: Sysmän sosiaali- ja terveyspalvelu (Attendo), Leppäkorventie 14, 19700 Sysmä. Vastaanoton hoitajien ajanvaraus p. 044 4942585.

Tarkemmat yhteystiedot ja vastaanottojen aukioloajat:

www.phhyky.fi → Lähin terveysasemasi
www.heinola.fi/ajanvaraus-laakareille-ja-hoitajille
terveys.sysma.fi/terveydenhuolto/terveysneuvonta

Lisätietoja:

Tartuntatautilaki 1227/2016 ja -asetus 146/2017,
Terveiden ja hyvinvointilaitoksen ohje 21/2017 Toimenpideohje salmonellatartuntojen ehkäisemiseksi
Maa- ja metsätalousministeriön asetus ilmoitettujen elintarvikehuoneistojen elintarvikehygieniasta 1367/2011, 5 §, 17 §